

F. t. Navnelov

efternavne, der udgør et centralt element i den danske navnetradition, går tabt eller bliver udvandet.

Udvalget har på den baggrund ikke foreslået yderligere lempelser.

2.8.5.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser

Af de grunde, som er anført af Navnelovsudvalget, er Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende enig i, at hensynet til kommunikationen gør, at personer bosat i Danmark, uanset deres tilknytning til en fremmed navneskik, bør have et efternavn, der er egnet til at blive anvendt som efternavn i Danmark, og at dette efternavn bør stå sidst i navnerækkefølgen.

Det bemærkes, at nogle ønsker om at anvende andre navneskikke vil kunne imødekommes efter lovforslagets bestemmelser, herunder adgangen til at tage et nyt efternavn, se pkt. 2.9. Herudover er det Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes opfattelse, at den foreslåede navnelov er så liberal, at der ved en navneændring/navngivning, som ikke vil kunne imødekommes herefter, vil være tale om en navngivning/navneændring, som enten vil bryde med centrale dele af dansk navneskik, såsom navnerækkefølgen, eller hvor hensynet til kommunikationen om og med den pågældende vil gøre, at det ansøgte ikke bør imødekommes.

2.9. Nye efternavne

2.9.1. Gældende ret

Ved nyt efternavn forstås et efternavn, som ikke allerede er forbeholdt og anført i bekendtgørelsen om forbeholdte efternavne med senere tillæg om forbeholdte efternavne.

Der kan udfærdiges navnebevis på et nyt efternavn efter § 6, medmindre:

1) navnet er forbeholdt, og det ikke kan udelukkes, at der er personer her i landet, der er berettiget til navnet,

2) navnet er et almindeligt kendt historisk efternavn,

3) navnet har en sådan lighed med et forbeholdt navn eller et almindeligt kendt historisk navn, at forveksling let kan ske,

4) navnet er et udenlandsk efternavn, der er almindeligt kendt i Danmark,

5) navnet ved udtale eller skrivemåde afgjort strider mod dansk sprogbrug,

6) navnet er et egentligt fornavn, eller

7) navnet er upassende eller kan vække anstød.

Uanset § 6 kan man dog altid erhverve et efternavn, hvis man har den fornødne slægtsmæssige tilknytning hertil, jf. § 8.

Ad 1)

Efter bestemmelsen kan et nyt efternavn ikke erhverves, hvis navnet er forbeholdt, og det ikke kan udelukkes, at der er personer her i landet, der er berettiget til navnet.

Forbeholdte efternavne er for det første de efternavne, der var optaget på den fortegnelse, der er nævnt i § 3 i navneloven af 1904, dvs. især efternavne, som en af bærerne af navnet inden 1. juli 1905 ved skriftlig anmeldelse til Justitsministeriet har forbeholdt som efternavn. For det andet er det de navne, der efter den nævnte dato ved øvrighedsbevis, kongelig bevilling eller navnebevis er givet som efternavn.

Navne, der tillades ved anmeldelse til ministerialbogen (personregistret) eller vielsemyndigheden, bliver ikke forbeholdt, medmindre den, der bærer navnet, selv anmelder det til Familiestyrelsen (tidligere Civilretsdirektoratet).

Følgende efternavne kan efter § 7, stk. 2, skriftligt anmeldes til Familiestyrelsen (tidligere Civilretsdirektoratet):

1) Navne, der bæres af personer med bopæl her i landet, hvis navnet ikke tidligere er forbeholdt.

2) Navne, der udgør eller indgår i et firma, varemærke eller foreningsnavn, der er indregistreret her i landet.

3) Kunstnernavne og pseudonymer, der er almindeligt kendt her i landet og anvendes af en person med bopæl her i landet.

Beskyttelsen vedvarer, selv om anmelderen opgiver sin bopæl her eller dør, forudsat at der stadig er én her i landet, der er berettiget til navnet, jf. Justitsministeriets cirkulære nr. 139 af 17. december 2002, § 10, nr. 2, 2. pkt.

Kan en ansøger godtgøre, at der ikke længere findes nogen her i landet, som bærer eller er berettiget til et bestemt forbeholdt efternavn, kan navnet tillades efter § 6, såfremt navnet ikke er i strid med de øvrige bestemmelser i § 6.

En berettiget til navnet kan f. eks. være en person, der har navnet som eget efternavn, men bærer et giftenavn. Derimod medregnes ikke personer, der ville kunne tage navnet, f.eks. i kraft af slægtskabsforbindelse til personer, der bærer dette. Endvidere medregnes ikke personer, der ikke længere bærer navnet som giftenavn, eller som bærer navnet som mellemnavn,